॥ सप्तघृत मातृका (वसोर्धारा) मण्डलम् ॥

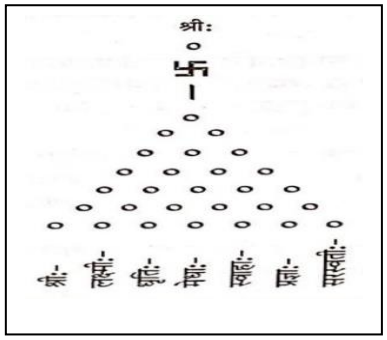

श्रीर्लक्ष्मीर्धृतिर्मेधा स्वाहा प्रज्ञा सरस्वती ।
माग्ङल्येषु प्रपूज्यन्ते सप्तैता घृतमातरः ॥

अग्निकोण में श्वेत वस्त्र से आच्छादित पाट पर 'श्री, लिखें तथा निचे सिन्दूर से क्रमशः समानता में एक के नीचे दो, उसके नीचे तीन एसे ही सात बिन्दु बना लें। इसके बाद सातों बिन्दुओं पर घी की धारा दें तथा अन्त में उनकी अलग अलग पूजा करें।

१. श्रीयम्

ॐ मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीमहि ।
पशूनां ७ रूपमन्नस्य रसो यशः श्रीः श्रयतां मयि स्वाहा ॥

- **ॐ सुवर्णाभां पद्महस्तां विष्णोर्वक्षस्थल स्थितां ।**
  त्र्यैलोक्यवल्लभां देवी श्रियमावा हयाम्यहं ॥
  ॐ भुर्भुवः स्वः श्रियै नमः । श्रियम् आवाह्यामि स्थापयामि ।

२. लक्ष्मीम्

ॐ श्रीश्चते लक्ष्मीश्च पत्न्यावहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि रूपमश्विनौ व्यात्तम ।
ईष्णन्निषाण मुं मइषाण सर्वलोकम् मइषाण ॥

- **ॐ शुभ लक्षण संपन्नां क्षीरसागर संभवां ।**
  चंद्रस्यभगिनींसौम्यां लक्ष्मीमावाहयाम्यहं ॥
  ॐ भुर्भुवः स्वः लक्ष्म्यै नमः । लक्ष्मीम् आवाह्यामि स्थापयामि ।

३. धृतिम्

ॐ भद्रं कर्णेभिः श्रृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्य्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवां ७ सस्तनूभिर्व्यशेमहि देवहितं यदायुः ॥

- **ॐ संसारधारणपरां धैर्य लक्षण संयुताम् ।**
  सर्वसिद्धि करीं देवीं धृति मावाहयाम्यहं ॥
  ॐ भुर्भुवः स्वः धृत्यै नमः । धृतिम् आवाह्यामि स्थापयामि ।

४. मेधाम्

ॐ मेधां मे वरुणो ददातु मेधामग्निः प्रजापतिः ।
मेधामिन्द्रश्च वायुश्च मेधां धाता ददातु मे स्वाहा ॥

- **ॐ सदसत्कार्यकरणंक्षमाबुद्धिविलासिनी ।**
  मम कार्ये शुभकरी मेधा मावाहयाम्यहं ॥
  ॐ भुर्भुवः स्वः मेधायै नमः । मेधाम् आवाह्यामि स्थापयामि ।

५. स्वाहाम्

ॐ प्राणाय स्वाहा अपानाय स्वाहा व्यानाय स्वाहा ।
चक्षुषे स्वाहा श्रोत्राय स्वाहा वाचे स्वाहा मनसे स्वाहा ॥

- **ॐ सौम्यरुपांसुवर्णाभां विद्युज्वलित कुंडलाम् ।**
  जननीं पुष्टि करीणीं पुष्टिं मावा हयाम्यहं ॥
  ॐ भुर्भुवः स्वः स्वाहायै नमः । स्वाहाम् आवाह्यामि स्थापयामि ।

६. प्रज्ञाम्

ॐ आयं गौः पृश्निरक्रमीदसदन् मातरं पुरः । पितरं च प्रयन्त्स्वः ॥

- **ॐ भूतग्राम मिदंसर्व मजेन श्रद्धयाकृतम् ।**
  श्रद्धयाप्राप्यते सत्यं श्रद्धा मावाहयाम्यहं ॥
  ॐ भुर्भुवः स्वः प्रज्ञायै नमः । प्रज्ञम् आवाह्यामि स्थापयामि ।

७. सरस्वतीम्

ॐ पावका नः सरस्वती वाजेभिर्वाजिनीवती । यज्ञं वष्टु धियावसुः ॥

- **ॐ प्रणवस्यैव जननीं रसना ग्रस्थिता सदा ।**
  प्रगल्भ दात्रि चपलां वाणीं मावाहयाम्यहं ॥
  ॐ भुर्भुवः स्वः सरस्वत्यै नमः । सरस्वतीम् आवाह्यामि स्थापयामि ।

- हस्ते अक्षतानादाय मनोजूतिरीति मन्त्रेण वसोर्धारा देवताः सुप्रतिष्ठिता वरदाः भवन्तु इति प्रतिष्ठाप्य नाममन्त्रैः श्रीसूक्तेन वा षोडषोपचारैः सम्पूजयेत् ।

- **प्रार्थना**

ॐ या सा पद्मासनस्था, विपुल-कटि-तटी, पद्म-पत्रायताक्षी ।
गम्भीरावर्त-नाभिः, स्तन-भर-नमिता, शुभ्र-वस्त्रोत्तरीया ॥

- **या लक्ष्मी र्दिव्य रुपैर्मणिगण खचितैः स्नापिता हेमकुम्भैः ।**
  सा नित्यं पद्म-हस्ता, मम वसतु गृहे, सर्व-मांगल्य-युक्ता ॥
- **यदंगत्वेन भो देव्यः, पूजिता विधिमार्गतः ।**
  कुर्वन्तु कार्यमखिलं निर्विघ्ने न क्रतुद्भवम् ॥
- **या श्रीः स्वयं सुकृतिनां भवनेष्वलक्ष्मीः**
  पापात्मनां कृतधियां हृदयेषु बुद्धिः ।
  श्रद्धा सतां कुलजन प्रभवस्य लज्जा
  तां त्वां नताः स्म परिपालय देवि विश्वम् ॥

- अनया पूजया श्रियादि सप्तघृत मातरः प्रीयन्ताम् न मम ।

॥ इति सप्तघृत मातृका मण्डल देवता स्थापनम् पूजनम् समाप्तम् ॥